

Útreinskingarnar í Tjekko-slovakia

Tær eru mildar, hóast Husak, flokksskrivari, helt ekki lyftið um politiska uppösing

Skrivari kommunistaflokksins í Tjekkoslovakia Gustav Husak hefur havt ekki óngar trupulleikar av útreinskingini í landi num.

Hóast lyfti hansara um at politísk uppösing skuldi ekki standast av hesum, so hendi hetta kortini. Hópur av viðhaldsmönnum Alexander Dubceks hvørs »kommunisma« varð hildin aftur av russum fyrri fyra árum síðan, eru settir fastir.

Husak er at sammeta við starvsbróðir sín í Ungarn, Kadar, hóast frávik eru. Tað er einki at ivast í, at Husak hevði verið Dubcek ein heiðurligur maður, um so varð, at rusar hövdu loyvt at broytt okkurt í Prag-reglunum, sum hesar verða nevndar, men Husak dugdi rættuliga skjótt at siggja, at slíkt kundi ei bera til: at samarbeiða við rusar og kortini hava eftirlit við fólkinum. Tí tók Husak ser fyrri at koyra Dubcek frá, men kortini lat hann nakrar av hugsjónum hansara verða eftir. Og vónir Husaks um at Tjekkoslovakar fóru at skilja hetta og sostatt ikki gera royndir at fremja yvirgang mótvægis sínu egnu hugsjónum, hildu.

Rusar hildu, at rett var at hava eitt av teim sonevndu »Dubcek-fólkinum« eftir, og Dubcek-andstöðan var í sama viðfangi talað til rættis.

Handtøkurnar

Men Gustav Husak er mest umgindur av fólki, ið ynskja harða framferð. Í juli mánað vórðu umleið 200 fólk handtik

in og sett fóst, ákærd fyrri at hava havt samband við Dubcek-stjórnina á ein og annan hátt. Husak líkaði onki hetta, varð sagt, men gjørdist honum greitt, at ikki bøtti at at gera móttøðu í hesum fori.

Í býrættinum í Prag eru mangir dómir sagdir, men verða ákæurnar sammettar við ákæur í 1950-unum, mugu hesar sigast at vera linar. Í 50-unum varð farið so harðliga fram móti teim ákærdum, at fólk vóru noydd at siga seg sek, orsakað av pinslu-royndum. Í hesum fori er far ið meiri rettivist fram, tá tey ákærdur veruliga hava skuld í tí, tey eru ákærd fyrri. Av teim um mongu, sum dómð eru, kunnu verða nevndir sogaðan urin Jan Tesar, ið fekk 6 ára fongsul, og fyrrverandi skrivarin í kommunistaflokkinum í Prag, Jaromir Litara, ið stuðlaði Dubcek almikið, meðan hesin sat við valdinum. Hann fekk 2½ ára fongulsrevsing.

Ákæurnar

Tey handtiknu vórðu øll ákærd fyrri statsfiggindaligt og antisosialistiskt virksemi. M.a. skulu hesi hava bytt út óloyvd rit, sum mintu borgarar landsins á rættindi teirra. Eisini taldist iðndariðið Pokrok mill um hesi, ið hevði tilveru sína til 1970, tá flokksfundurin varð hildin.

Hovudsendamálið hjá hesum riti var at ósa fólkið, soleiðis at tey kundu loyva ser at frambara sjónarmið síni á ein »demokratiskan« hátt, sum tik ið varð til.

Gustav Husak.

Tey ákærdur noktaðu seg sek, og hildu fast við, at tey vóru heiðurligir kommunistar.

Samanlitið við ræðuleikatið Stalins í Ruslandi, hefur uppgørðin í Tjekkoslovakia gngið friðarlaga fyrri seg, og Husak byðir fólki landsins eina betri tilveru enn rusar, og sum ikk er verri enn tilvera polakkar-na og ungverjanna.

Uppgerðin í landinum tyktist hava havt týðning av árinum Husaks, men fyrri hvønn ein dóm, ið sagdur verður, gerst fjarstøðan millum hin einstaka og flokksskrivaran enn sjónligari.

Dubcek-ávirkaðu fólkinu kunnu tó ugga seg við, at tey eru á lívi, hóast viðurskiftini skerja munandi um vitbornu útbreiðslu teirra.

Verður tað truplari hjá føroyingum at flúgva til Danmarkar?

Maersk Air hóttir við at rýma til Svøríkis

Flogfelagið Maersk Air, ið m.a. røkir rutuna millum Føroyar og Danmark, hevur hótt við at rýma til Svøríkis, eftir at loftferðslumyndugleikarnir hava nöktað útygging á Kast rupflogvøllinum í Keypmannahavn.

Sølustjórin hjá Maersk Air, Bjarne Hansen, sigur: Vit verða noyddir at hava nýggju flogfór okkara á øðrum støðum, av tí, at vit ikki sleppa at byggja uppí hangar okkara í Kastrup. Eitt stað sum vit kunnu nevna er nýggi flogvøllurin Stúrur uttanfyri Malmö. Har hava teir ein hangar sum vit móguliga kunnu yvirtaka. Í hesum sambandi vera eisini Esbjerg og Stauning nevndir sum móguleikar.

— Trupulleikin hindrar okk um nógv, sigur Bjarne Hansen. Tað var Poul Andersen, stjóri fyrri flogvøllarstýrinum í Keypmannahavn, sum boðaði frá byggistæðinum við flogvøllin.

Hvat sigur so lógin? — Lógin gevur ikki nakra heimild

Talið av dripnum í Norðurirlandi økt til 500

Talið av deyðum undir ófriðinum í Norðurirlandi øktist í gjáranáttina til 500. Í fyrradag in lótu fyra aðrir menn liv, triggir teirra vóru bretsir hermenn. Á politiska økinum hefur nú verið fundur millum Whitelaw og umboðsmenn fyrri katolska arbeiðaraflokkin. Higar til hefur hesin andstöðuflokkur sett seg ímóti at tala við Whitelaw. Hann hefur helst slakað fyrri katolikkunum fyrri at fáa fundin í lag.

er latið av hondum til uppskot ið.

Jógvan Durhuus úr tjóðveldisflokkinum segði m.a., at skipasmiður í Føroyum hövdu gjørt skeivt, tá ter keyptu ikki tilfarið, ið nýtast skuldi, saman, og var heita óivað ein partur í, at skipasmiðjan í Vestmanna var í slíkari støðu. Annars helt Jógvan Durhuus, at tað bátaslag, ið bygt verður í Vestmanna, gav almikið í landskassan. (Landssýrið sigur í uppskotinum, at ivasamt er, um nakað av tí peningi, ið út er lagdur, kemur aftur, so Jógvan Durhuus hevði ikki heilt beint í hesum fori.)

til útyggingar á Kastrupvøllinum, upplýsir ferðslumálaráðharrin Jens Kampmann.

Hvat verður so við Føroyaflúgvini? Skulu vit føroyingar nú fyrst til Svøríkis áðrenn vit fara til Danmarkar?

Súðubygdir bátar

Uppskot landsstýrisins um at veita veðhald fyrri lánunum til súðubygdar bátar, er við 1. viðgerð á tingi beint í figgar-nevndina.

Framhald frá 1. síðu (1)

tanga. Teir sigldu uttan um bátin, tóku nummarið á Varðanum, og sóu teir taka reiðskapin inn. Hann segði seg millum annað hava sett weir og trol. Eitt annað vitni varð innkallað, men mótti ikki.

Málið var fyrri aftur í rættinum í gjár.

Drúgført skipasmiðjuprátt á tingi

Hevur leiðslan ella arbeiðsfólkið skuldina í, at skipasmiðjurnar eru komnar í figgarligar trupulleikar?

Landstýrisuppskotið um stuðul vil skipasmiðjurnar á Skála og í Vestmanna kom til 1. viðgerð á tingi mánadagin.

Undir orðaskiftinum, sum gjørdist rættiliga drúgført, kom m.a. fram, at landsstýrið hevði givið ov fáar upplýsingar

og tiskil var terført at gera nakrar metingar. Landsstýrið varð eisini skuldsatt at hava latið figgarnevndina, sum eisini hefur viðgjørt málið, tilfar, og fylst var á at úngmenn ikki eisini hövdu fingið hetta sonevnda »tilfar«.

Serliga hildu tingmenn seg til skipasmiðjuna í Vestmanna, smiðu. Finnogi Isaksen úr tjóðveldisflokkinum segði, at landsstýrið fyrri langari tíð síðan skuldi havt yvirtikið hesa skipasmiðju, tá tað var onki nýtt, at hon var í trupulleikum. Til hetta svaraði Atli Dam, logmaður, at landsstýrið hevði onga heimild at gera kanningar hesum viðvikjandi, tá skipasmiðjan er á privatum hondum. Menn fylast á, at ov fáir upplýsingar eru givni. Til hetta er at siga, at tilfarið, ið landsstýrið hefur,

Vegna summarfrí

er klippistovan afturlatin frá 9. august til um miðjan september.

Leygardag tó opið sum vant.

VALDEMAR POULSEN

Agnar Nielsen úr sambandsflokkinum, vildi vísa óndum Finnoga Isaksens um, at landsstýrið hevði tikið av seint yvir, aftur. Landsstýrið var ikki hugað at lata skipasmiðjuna fara í likvidation, og tók yvir, meðan hetta var gjørligt.

Tingmenn gjørdust eisini ósamdir, um tað var leiðslan ella arbeiðsfólkið á hesum skipasmiðjum, sum vóru orsök in til trupulleikarnar. M.a. kom fram, at leiðslurnar á skipasmiðjunum í Vestmanna stundum hava verið óroyndar. — Málið varð beint í figgar-nevndina.